

Afgørelser – Reg. nr.: 07302.00

Fredningen vedrører: Bredsgård Sø

Domme

Taksationskommissionen 06-01-1984

Naturklagenævnet

**Overfredningsnævnet 30-12-1982, 28-10-1983,
15-04-1981**

Fredningsnævnet 08-01-1981

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K
TLF. 01-11 95 65

Sag nr. 188. Fredning af Bredsgård sø.

Kendelse II:

(Meddelt den 6. januar 1984)

Overfredningsnævnets afgørelse af 30. december 1982 om erstatning i anledning af fredningen af den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af sagens lb.nr. 10 gårdejer Jens P. Bach Mortensen, lb.nr. 19 gårdejer Viggo Karl Kristensen, lb.nr. 50 Leif Nielsen og lb.nr. 51 Petra A. Larsen.

Taksationskommissionen har den 10. august 1983 besigtiget de fredede arealer og har ved en kendelse, der er meddelt den 5. september 1983, truffet afgørelse vedrørende Viggo Karl Kristensens og Leif Nielsens ejendomme.

Under taksationen har Jens P. Bach Mortensen og Petra A. Larsen, der mødte sammen med advokat Tage E. Larsen, Mønsted, som begrundelse for påstanden om forhøjelse af erstatningerne henvist til, at deres fredede arealer, på hvilke der tidligere har været gravet tørv, indeholder betydelige tørvemængder, som med fordel ville kunne være anvendt til privat brug under de nuvæ-

rende høje brændselspriser eller under en fremtidig vanskelig forsyningssituation, hvis ikke fredningen havde været til hinder herfor.

Jens P. Bach Mortensen har under taksationen krævet den erstatning, overfredningsnævnet har fastsat, forhøjet med 10.000 kr. Kravet om forhøjelse begrundes alene med, at ejeren er afskåret fra at udnytte tørveforekomsten på arealet. Under kommissionens besigtigelse oplyste gårdejer Bach Mortensen, at der ikke har været gravet tørv siden 1951, men det er konstateret ved boringer udført af en geolog, at der under et stærkt vandholdigt lag på ca. 2 m er tørvedynd af meget fin kvalitet i 5 - 7 m dybde.

Petra A. Larsen har under taksationen krævet overfredningsnævnets erstatningsbeløb forhøjet med 2.000 kr. under henvisning til, at tørveforekomsten på arealet nu ikke kan udnyttes. Hun har oplyst, at der senest blev gravet tørv på arealet i slutningen af 1950'erne eller i begyndelsen af 1960'erne. Ejers søn har under besigtigelsen bekræftet dette og har oplyst, at der er tørvedynd på i hvert fald 2.500 m² af det fredede.

Taksationskommissionen konstaterede under besigtigelsen, at det er rigtigt, at der forekommer tørv i hvert fald i en vis dybde på begge de omhandlede fredede arealer. Kommissionen fandt ikke at kunne udelukke, at ejernes adgang til i overensstemmelse med råstoflovens regler at udnytte disse tørveforekomster i deres private husholdninger, under særlige forsynings- eller prisforhold, kunne repræsentere en økonomisk værdi, for hvilken der ikke var ydet dækning ved de erstatningsbeløb, overfredningsnævnet havde fastsat. Med henblik på spørgsmålet, om de to ejere i den anledning har krav på yderligere erstatning, besluttede kommissionen at udsætte afgørelsen og har ved skrivelse af 26. august 1983 anmodet fredningsstyrelsen om en ud-

talelse, om de pågældende arealer er omfattet af bestemmelsen i naturfredningslovens § 43, stk. 2, hvorefter tilstanden i moser kun må ændres med samtykke fra amtsrådet.

Som svar på kommissionens forespørgsel har fredningsstyrelsen den 15. november 1983 fremsendt en erklæring af 3. november 1983 fra fredningskontoret i Viborg amtskommunes tekniske forvaltning. Det fremgår heraf, at de pågældende arealer er omfattet af bestemmelserne om vådområder i naturfredningslovens § 43, stk. 2, idet jordbunden er tørveholdig, ligesom der er en højtliggende grundvandstand, og vegetationen domineres af en naturlig kærvegetation.

Taksationskommissionen har den 21. november 1983 skriftligt forelagt denne udtalelse for de to ejere og for advokat Tage E. Larsen.

Advokat Tage E. Larsen har i skrivelse af 12. december 1983 på de to ejeres vegne bestridt, at § 43, stk. 2, finder anvendelse. Han har henvist til, at de pågældende arealer omfatter landbrugsjord, nemlig engarealer, der afgræsses. Dette fremgår både af sagens akter og kunne umiddelbart iagttages under besigtigelsen. Af forarbejderne til § 43, stk. 2, således som denne blev ændret ved lov nr. 219 af 24. maj 1978, fremgår, at engarealer, der stadig anvendes til græsning eller høslet, ikke er moser i § 43's forstand. Advokaten fastholder derfor, at taksationskommissionen ved afgørelsen af de to ejeres krav på erstatning for mistet adgang til tørvegravning skal se bort fra de begrænsninger, der følger af naturfredningslovens § 43, stk. 2.

Taksationskommissionen bemærker til det således foreliggende:

Det fremgår af pkt. 3.3 i miljøministeriets cirkulære nr. 222 af 1. december 1978 om naturfredningslovens bestemmelser (§§ 43 og 45) om anlæg m.v. i forbindelse med visse vådområder, at arealer, som på ordningens ikrafttrædelsestidspunkt (dvs. den 1. januar 1979) vedvarende var inddraget til landbrugsmæssige formål, f.eks. til græsning eller høslet, falder uden for bestemmelsen i naturfredningslovens § 43, stk. 2.

Af fredningsstyrelsens skrivelser af 30. juni 1981 og 20. september 1982 fremgår, at der efter styrelsens praksis dog - for at anse et moseområde som ikke omfattet af § 43, stk. 2 - må kræves, at der er sket en egentlig inddragelse til græsning, dvs. med omlægning, permanent dyrkning eller såning af græs, og at der kan erkendes en påvirkning på mosens plantevækst af den landbrugsmæssige udnyttelse.

Taksationskommissionen kan ikke fastslå, at arealerne, således som de fremtræder idag, ikke er mosearealer efter de kriterier, fredningsmyndighederne lægger til grund.

Efter besigtigelsen og det i forbindelse hermed oplyste tør kommissionen imidlertid ikke se bort fra, at arealerne eller dele deraf den 1. januar 1979, da de nye regler trådte i kraft, fremtrådte som egentlige landbrugsarealer (græsningsarealer) efter de ovennævnte kriterier. Kommissionen finder det rigtigst, at der ved afgørelsen af de nu rejste to erstatningskrav lægges vægt på arealernes tilstand ved ordningens ikrafttræden. Kommissionen finder derfor, at der efter alt foreliggende tilkommer hver af de to ejere en mindre erstatning udover den af overfredningsnævnet fastsatte erstatning. Erstatningsbeløbene vedrørende værdien af tørvegravningsretten fastsættes skønsmæssigt og bestemmes til 3.000 kr. til gårdejer Bach Mortensen og 1.000 kr. til Petra A. Larsen.

Med hensyn til de takster, hvorefter erstatningerne er udmålt

ved overfredningsnævnets erstatningsafgørelse, bemærkes, at taksationskommissionen, således som sagen foreligger for kommissionen, ikke har anledning til at tage stilling til størrelsen af den almindelige arealerstatning på 1.000 kr. pr. ha (sats a), der er anvendt for arealer, som ikke er omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i naturfredningslovens § 47 a (om åbeskyttelseslinjen) og § 53 (om beskyttelseslinjen ved jordfaste fortidsminder). Derimod finder kommissionen, at der i overensstemmelse med den afgørelse, der er truffet ved kommissionens kendelse af 15. december 1982 vedrørende fredningen af arealer ved Isgård i Århus amt, bør fastsættes en erstatning på 400 kr. pr. ha for arealer, hvis anvendelsesmuligheder i forvejen var begrænset ved de nævnte lovbestemmelser. Der er efter kommissionens skøn ikke grundlag for at forhøje den takst, hvorefter der er givet tillæg til den almindelige arealerstatning i anledning af tilplantningsforbudet og øvrige særbestemmelser i delområde 1 (takst c: 1.200 kr. pr. ha).

Herefter bestemmes:

Til nedennævnte ejere fastsættes erstatningerne for den i denne sag omhandlede fredning således:

Lb.nr. 10, Jens P. Bach Mortensen:

a) 7,2 ha a 1.000 kr.	7.200 kr.
b) 7,2 ha a 1.200 kr.	8.640 kr.
vedrørende tørv	<u>3.000 kr.</u>
ialt, afrundet	18.900 kr.

Lb.nr. 51, Petra A. Larsen:

a) 0,4 ha a 1.000 kr.	400 kr.
0,7 ha a 400 kr. (indenfor beskyttelseslinjer)	280 kr.
vedrørende tørv	<u>1.000 kr.</u>
	ialt, afrundet 1.700 kr.

Beløbene forrentes som bestemt ved overfredningsnævnets afgørelse af 30. december 1982.

Der tillægges disse to ejere 1.500 kr. i godtgørelse for sagsomkostninger ved taksationen. Dette beløb kan udbetales direkte til advokat Tage E. Larsen, Mønsted.

J. Lunøe

Karl Nielsen

Ingemann Wittrup

OVERFREDNINGSNÆVNET >

30/
12-1982

Overfredningsnævnets afgørelse

af 30. december 1982

om fredning af den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner (sag nr. 2477/81).

I 1977 rejste Danmarks Naturfredningsforening sag om fredning af den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner. Fredningsforslaget omfattede helt eller delvis 52 ejendomme (løbenumre), ialt ca. 340 ha. Begæringen om fredning var navnlig begrundet med, at området omkring den nedlagte Bredsgård sø med dale og stejle skrænter rummer et meget særpræget landskab og har væsentlig videnskabelig og undervisningsmæssig interesse i geologisk og botanisk henseende. En fredning skulle navnlig sikre, at der skabes de bedst mulige levevilkår særlig for vældmose- og engfloraen i området, og at landskabets geologiske og landskabelige særpræg ikke ændres ved indgreb eller sløres med bevoksninger. Det fandtes endvidere væsentligt, at der med fredningen skabes mulighed for naturpleje til opfyldelse af fredningens formål. Endelig fandtes offentlighedens adgang til området at burde forbedres.

Ved afgørelse af 8. januar 1981 besluttede fredningsnævnet for Viborg amts sydlige fredningskreds - således som beslutningen ifølge overfredningsnævnets delafgørelse af 15. april 1981 skulle forstås - at fredningen ikke burde gennemføres.

Denne afvisning af fredningssagen fra fredningsnævnet blev påklaget til overfredningsnævnet af Danmarks Naturfredningsforening og af miljøministeriet, fredningsstyrelsen.

Danmarks Naturfredningsforening har henvist til begrundelsen for fredningssagens rejsning og endvidere bl.a. anført, at den særlige væld-

mosevegetation i dalbunden bør sikres mod indgreb, som kan forringe den nuværende tilstand, og at dele af området bør undergives naturpleje med særlig sigte på afgræsning, fjernelse af selvsåning samt rydning omkring gravhøje og ener. Foreningen har tillige foreslået, at fredningen åbner mulighed for en retablering af søen.

Fredningsstyrelsen har udtalt, at der knytter sig så væsentlige geologiske og naturvidenskabelige værdier til området, at en fredning er ønskelig. Især bør naturpleje af de botanisk værdifulde arealer muliggøres. De omliggende arealer bør ud fra geologiske hensyn sikres mod tilplantning og terrænændringer.

Viborg amtsråd har i sin seneste udtalelse kun kunnet tilslutte sig fredning af det centrale område på 50-60 ha. Hvis der imidlertid gennemføres fredning af et større område, bør fredningen ikke være til hinder for en forlægning af den offentlige vej i nordgrænsen for det område, som Danmarks Naturfredningsforening ønsker fredet.

Viborg byråd har intet haft at indvende mod fredningen under forudsætning af, at væsentlige landbrugsinteresser imødekommes, og at de erhvervs-mæssige interesser, der er knyttet til dambruget Ravnstrup Savmølle A/S, bliver tilgodeset.

Fjends kommunalbestyrelse har ikke fremført andre bemærkninger til spørgsmålet om fredning end, at en fredning ikke bør hindre hverken en eventuel vejforlægning som anført af amtsrådet eller etablering af tekniske anlæg.

Naturfredningsrådet har anbefalet fredningen under henvisning til, at området både i geologisk, botanisk og zoologisk henseende er bevaringsværdigt. Området udgør et vigtigt emne for den nyere landskabsgeologiske forskning og har væsentlig interesse i undervisningsmæssig henseende. Dallandskabet bør derfor fremstå så åbent som muligt. Dalbunden med kildevæld rummer sjældne planter, hvis levemuligheder bør søges sikret, herunder ved forbud mod anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler og mod overdreven gødskning. For at opretholde græsningstrykket bør moderat håndgødskning dog kunne foretages, såfremt kildevældene ikke berøres.

Størstedelen af ejerne har i første række modsat sig fredning navnlig under henvisning til, at områdets tilstand i dag, som nu ønskes bevaret, er et resultat af ejernes behandling og pleje gennem tiderne, og at fredning derfor er unødvendig. Hvis området imidlertid fredes, bør dets geografiske udstrækning begrænses. Der må endvidere være mulighed for såvel omlægning som sprøjtning og gødskning, da dette er nødvendigt for at opretholde græsningen. Der bør også være mulighed for tilplantning, herunder med henblik på jule-

træsproduktion, dels fordi en stor del af området er marginaljord, som kun er egnet hertil, dels fordi tilplantning udgør en beskyttelse af landbrugsjorden under de hyppige sandstorme. Hvis en fredning giver det offentlige ret til at foretage landskabspleje, bør dette ikke omfatte en ret til at lade arealerne afgræsse. Det er et farligt område for dyr at færdes i, og det vil være ufor-svarligt at lade folk uden kendskab til området udsætte dyr heri. Det vil endvi-dere være lodsejerne, der får problemerne med dyr, der bryder ud.

Ravnstrup Savmølle A/S har som ejer af et dambrug og ørredslag-teri ønsket fredningsområdet begrænset, så at den østlige del af området eller i hvert fald selskabets ejendom holdes uden for en fredning. Gennemføres fred-ningen i sin helhed, bør det være muligt at etablere foranstaltninger til foru-reningsbekæmpelse og vandkvalitetsforbedring.

Overfredningsnævnet har besigtiget området og afholdt møde med ejere, myndigheder og andre interesserede i august 1981 og maj 1982. Endvi-dere er der foretaget supplerende besigtigelse i september 1982.

I sagens behandling har deltaget 8 medlemmer af overfredningsnæv-net, dog 9 medlemmer vedrørende spørgsmålet om fredningens gennemførelse.

Overfredningsnævnet skal herefter udtale:

Området rummer foruden sin landskabelige skønhed væsentlige ge-ologiske og botaniske værdier, som det er af betydelig videnskabelig og under-visningsmæssig interesse at bevare. Området bør derfor undergives frednings-bestemmelser til sikring af, at disse værdier bevares. Det findes dog ikke nødvendigt, at hele det område, som Danmarks Naturfredningsforening har øn-sket fredet, bliver omfattet af sådanne bestemmelser, men fredningsgrænsen bør følge skræntoverkant eller højdekurver i terrænet med de modifikationer, som praktiske hensyn gør tilrådelige.

Beslutningen om fredningens gennemførelse og afgrænsning er truffet med 6 stemmer mod 3. Et mindretal på 2 medlemmer har stemt for, at fred-ningen alene gennemføres til varetagelse af botaniske interesser, og at fred-ningsområdet derfor burde begrænses til den del af dalbunden, hvor kildevælde-ne findes. Et andet mindretal på ét medlem har anset det for givet, at lods-ejerne som hidtil vil beskytte området værdier, og har ikke kunnet tiltræde en fredning, som ejerne modsætter sig. Dette mindretal har derfor stemt for at stadfæste fredningsnævnets afvisning af at gennemføre en fredning.

Efter de oplysninger og de synspunkter på indholdet af fredningen,

som er forelagt overfredningsnævnet, findes det ikke påkrævet at lade fredningsnævnet genoptage sagen til fortsat behandling.

Der findes ikke under denne fredningssag at burde tillægges offentligheden adgang til området i videre omfang, end der måtte følge af almindeligt gældende regler.

For at sikre de botaniske værdier findes det væsentligt, at arealerne i kærområdet fortsat afgræsses. Det findes derfor nødvendigt, at disse arealer fortsat kan tilføres gødningsstoffer i begrænset omfang, og at de kan afvandes i hidtidigt omfang. Det findes derimod ikke foreneligt med fredningens formål, at der anvendes kemiske bekæmpelsesmidler på disse arealer, men sådan sprøjtning bør dog være tilladt af hensyn til insektangreb på husdyr. Beslutningen om med den nævnte begrænsning at forbyde anvendelsen af kemiske bekæmpelsesmidler er truffet med 6 stemmer mod 2.

Det findes rigtigst, at spørgsmålet, om den omhandlede vejforlægning og etablering af tekniske anlæg bør kunne foretages inden for fredningsområdet, henskydes til afgørelse efter reglerne i naturfredningslovens § 34 eller § 34 a, når disse spørgsmål bliver aktuelle. Der findes derimod allerede nu at burde tages stilling til, i hvilket omfang dambruget under Ravnstrup Savmølle A/S kan foretage foranstaltninger i det fredede område.

En eventuel genskabelse af Bredsgård sø vil ikke stride mod fredningsformålet, men fredningsnævnet bør have indseende med udformningen af et sådant projekt, hvis gennemførelse iøvrigt er afhængig af tilladelser efter vandløbsloven og naturfredningslovens § 43.

Med disse bemærkninger fastsættes følgende fredningsbestemmelser for det ca. 171 ha store område, som er afgrænset på kortet, der hører til overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter de på vedhæftede fortegnelse anførte matrikelnumre helt eller delvis:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at bevare de geologiske og botaniske værdier, der er knyttet til området. I geologisk henseende tilsigter fredningen at sikre området mod indgreb, der kan ødelægge eller sløre landskabsdannelsen. I botanisk henseende tilsigter fredningen en særlig beskyttelse af dalbunden, så den bevares som et sammenhængende grønt område med den deri værende vældmose og vældmosevegetation.

§ 2. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer. Enge, vandløb, vandhuller o.lign. må således ikke opfyldes eller afpumpes, og der må ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages afgravning eller planering.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at Bredsgård sø eventuelt gendannes efter et projekt, som fredningsnævnet kan godkende.

§ 3. Bebyggelse m.v.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure o.lign. samt tilbygning til eksisterende bebyggelse. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der opstilles sædvanlige læskure for kreaturer.

Der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der ikke anbringes tårne og master eller etableres skydebaner, motorbaner, oplagspladser eller lossepladser. Der må heller ikke anlægges nye veje, medmindre det er nødvendigt for landbrugs- eller skovbrugsdriften. Anbringelse af elmaster til lokal strømforsyning er dog tilladt.

Der må ikke anbringes campingvogne o.lign., og teltning må ikke finde sted.

§ 4. Tilplantning.

Der må ikke foretages nyttilplantning, heller ikke til juletræer eller pyntegrønt, men genplantning af allerede tilplantede arealer er tilladt. Uden for det på fredningskortet viste delområde 1 må der dog plantes læhegn, som er nødvendige for landbrugsdriften, og foretages nyttilplantning på arealer, som før juli 1977 var fredskovspligtige uden at være tilplantede.

§ 5. Særbestemmelser for delområde 1.

For det på fredningskortet viste delområde 1 (kærområdet) gælder yderligere følgende bestemmelser:

Området skal bevares i dets nuværende tilstand.

Arealerne må således ikke opdyrkes, men arealer, der har været afgræsset, må omlægges med rensningsafgrøder i 1 á 2 år i normal rytme.

Gødskning må kun foretages som håndgødskning i begrænset omfang og kun på arealer, som har været eller bliver afgræsset. I og omkring

kildevæld samt på skrænter må der dog ikke gødskes overhovedet.

Der må ikke sprøjtes med kemiske bekæmpelsesmidler, medmindre det sker til bekæmpelse af akutte insektangreb på husdyr.

Eksisterende grøfter må oprensnes til hidtidig dybde, og eksisterende drænledninger må vedligeholdes og reableres, men der må ikke ske yderligere afgrøftning, dræning eller anden vandafledning.

Uanset bestemmelsen om, at området skal bevares i dets nuværende tilstand, må eksisterende beplantninger fjernes. Dette gælder dog ikke enebevoksninger, som skal søges bevaret, og en eventuel omlægning med rensningsafgrøder skal derfor ske med respekt heraf.

Viborg amtsråd har ret til efter forudgående drøftelse med vedkommende ejer at foretage den landskabspleje, der er nødvendig til opfyldelse af fredningsformålet. Hvis amtsrådet ønsker at udføre plejen ved afgræsning, er det en yderligere betingelse, at vedkommende ejer ikke lader arealet afgræsse eller på anden måde holder det i den ønskede tilstand, og at der enten opnås enighed med ejeren om en afgræsning ved amtskommunens foranstaltning, eller at fredningsnævnet tiltræder amtsrådets ønske. Fredningsnævnet skal herved tage i betragtning, at afgræsningen skal kunne ske uden væsentlig risiko for skader på andre arealer.

§ 6. Særbestemmelser for delområde 2.

For det på fredningskortet viste delområde 2 gælder følgende særbestemmelser:

Fredningen er ikke til hinder for, at dambruget under Ravnstrup Savmølle A/S etablerer foranstaltninger til forebyggelse af forurening eller til forbedring af vandkvaliteten, når foranstaltningerne er påbudt eller godkendt af myndighederne i medfør af lovgivningen om miljøbeskyttelse.

Fredningen er heller ikke til hinder for, at det til dambruget hørende produktionsapparat udvides.

§ 7. Dispensation.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-5 kan meddeles efter reglerne i naturfredningslovens § 34, hvis det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

P. o. v.

Børge Andersen

Viborg Amtsråd

F O R T E G N E L S E

over ejendomme, der er helt eller delvis omfattet af overfredningsnævnets afgørelse af 30. december 1982 om fredning af den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner (sag nr. 2477/81).

Fusager By, Nr. Borris:

Matr.nr. 3 c, 4 e, 4 d, 4 c, 3 f. 3 a, 3 b, 3 g, 2 a, 5 e, 2 g, 2 i, 5 g, 5 a, 5 p, 5 m, 5 n, 5 i, 4 f, 4 a, 4 g, 4 k, 1 a, 5 l, 5 r, 6 k, 6 a, 6 f.

Bredsgårde, Ravnstrup:

Matr.nr. 2 aa, 2 l, 2 b, 3 a, 3 b, 7.

Lille Tårupgård, Nr. Borris.

Matr.nr. 1 o, 2 n, 2 m, 1 c, 2 b, 2 h, 2 p, 2 c, 2 a, 2 g, 2 k, 2 e, 2 l, 2 d, 1 e, 1 f, 1 q, 1 r, 1 a, 1 g, 1 n, 1 l.

Ravnstrup By, Ravnstrup:

Matr.nr. 1 h, 14 e, 15 e, 16 d, 18 a, 19 a, 22 b, 20, 21, 22 a, 19 b, 18 b, 17, 6 a, 1 g, 7 a, 3 g, 3 a, 3 i, 4 t, 12 a, 11 e, 13 a, 13 b.

Overfredningsnævnets afgørelse

af 30. december 1982

om erstatning i anledning af fredningen af den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner (sag nr. 2477/81).

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato bestemt, at den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner, ialt ca. 171 ha, skal pålægges nærmere angivne fredningsbestemmelser.

Under overfredningsnævnets behandling af sagen er ejerne af de 50 ejendomme, som helt eller delvis er omfattet af fredningen, blevet gjort bekendt med det påtænkte indhold af fredningsbestemmelserne, og der er givet ejerne lejlighed til at fremsætte krav om erstatning i anledning af fredningen.

Lodsejerudvalget, som har repræsenteret praktisk taget alle lods-ejerne, har ikke ment at kunne fremsætte konkrete erstatningskrav, før de endelige fredningsbestemmelser er blevet fastsat. Udvalget har dog anført, at en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha og et tillæg for tilplantningsforbud på 1.500 kr. pr. ha, som overfredningsnævnet har tilkendt ved andre fredninger, er for lavt. Udvalget har iøvrigt henvist til det af Landskontoret for Landboret anførte.

Landskontoret for Landboret har for gårdejer Riis anført, at hvis gødskning, sprøjtning, afvanding og omlægning forbydes, er der i realiteten tale om, at ejendommens jordtilliggende reduceres. Dette udgør et så væsentligt indgreb i landbrugsdriften, at gårdejer Riis må indskrænke sin bestand af kreaturer væsentligt. Det vil endvidere medføre, at bygningerne bliver overdimensionerede. På dette grundlag har landskontoret påstået erstatning til gårdejer Riis tilkendt med 1.000 kr. pr. ha for landbrugsjord, skrænter m.v.

og med yderligere 1.500 kr. pr. ha for beplantningsforbud. For arealer med skærpede bestemmelser (kærområdet) påstås erstatning dog tilkendt med 8.000 kr. pr. ha. Det er herved anført, at udbyttet alene som følge af et gødskningsforbud vil blive reduceret med 50-70 %. Hertil kommer forringelse af ejendommens værdi som følge af et forbud mod sprøjtning med kemiske bekæmpelsesmidler og en i praksis langsomt forringet afvandingstilstand. 20 % af ejendommens areal er beliggende i det område, for hvilket der er foreslået sådanne skærpede fredningsbestemmelser.

Advokat Skovbo, Viborg, har for ejeren af Ravnstrup Savmølle A/S påstået selskabet tilkendt erstatning for det betydelige tab, som fredningen påfører selskabet, hvis der på dets nuværende ejendom eller på eventuelt senere tilkøbte arealer ikke kan etableres foranstaltninger, som er eller vil blive påbudt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

I sagens behandling har deltaget 8 medlemmer af overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Der findes at være ydet fuld erstatning for det tab, som fredningen påfører ejerne, når erstatning tilkendes på grundlag af følgende takster:

a) 1.000 kr. pr. ha for arealer, som ikke er omfattet af de almindeligt gældende regler i naturfredningslovens § 47 a (om 150 m åbeskyttelseslinie) og § 53 (om 100 m beskyttelseslinie omkring jordfaste fortidsminder),

b) i anledning af forbudet mod tilplantning uden for delområde 1 yderligere 1.000 kr. pr. ha for arealer, som ikke er omfattet af reglerne i naturfredningslovens § 47 a og § 53, og som ikke allerede er tilplantet, men hvor tilplantning skønnes at være en erhvervsøkonomisk rimelig arealanvendelse,

c) i anledning af såvel forbudet mod tilplantning i delområde 1 som særbestemmelserne for dette område yderligere 1.200 kr. pr. ha, der ligger i dette område.

For den del af matr.nr. 3 c, Fusager By, Nr. Borris, som ligger i delområde 1, og som tidligere har været opdyrket, forhøjes det under c nævnte beløb til 2.400 kr.

Hvis anvendelsen af forannævnte takster ville føre til, at der tilkendes en ejer mindre end 500 kr., forhøjes erstatningen til 500 kr.

Det bemærkes for så vidt angår delområde 1 med særlige fredningsbestemmelser, at dette område er blevet begrænset i forhold til det oprindelige

fredningsønske, og at de særlige fredningsbestemmelser for dette område ikke indeholder et fuldstændigt gødskningsforbud og tillader omlægning, hvis det kan ske uden anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler. Der er endvidere mulighed for en vis afvanding af arealerne i dette område, således som det nærmere er anført i fredningsafgørelsen. Under henvisning hertil findes der at være ydet også gårdejer Riis fuld erstatning, når erstatningen fastsættes i overensstemmelse med ovennævnte takster.

For så vidt angår Ravnstrup Savmølle A/S bemærkes, at fredningen ikke er til hinder for, at der i delområde 2 etableres anlæg til forureningsbekæmpelse og vandkvalitetsforbedring eller sker udvidelse af dambrugets produktionsapparat. Fredningen findes derfor ikke at påføre selskabet noget tab, som ikke er erstattet ved anvendelsen af de ovennævnte takster.

Idet de enkelte erstatningsbeløb afrundes til nærmeste med 100 delvise kronebeløb, tilkendes erstatning i anledning af fredningen herefter således:

<u>Lb.nr. 1.</u>	Tage E.Larsen, matr.nr. 3 <u>c</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 3.200 kr.	
		c. 2.400 kr.	
		særtakst <u>2.400 kr.</u>	3.000 kr.
<u>Lb.nr. 2.</u>	Udgået		
<u>Lb.nr. 3.</u>	Georg M. Christensen og H. Smitt, matr.nr. 2 <u>aa</u> , Bredsgårde, Ravnstrup, 4 <u>e</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 12.700 kr.	
		<u>c. 3.720 kr.</u>	15.500 kr.
<u>Lb.nr. 4.</u>	Jens Bredsgård Christensen, 2 <u>l</u> , Bredsgårde, Ravnstrup	a. 1.900 kr.	
		b. 980 kr.	
		<u>c. 2.880 kr.</u>	5.800 kr.
<u>Lb.nr. 5.</u>	Thorvald Gregersen, 1 <u>o</u> og 2 <u>h</u> , Ll. Tårupgård, Nr. Borris	a. 630 kr.	
		b. 70 kr.	
		<u>c. 696 kr.</u>	1.400 kr.

<u>Lb.nr. 6.</u>	Thomas P. Madsen 4 <u>d</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 900 kr.	
		<u>c. 1.080 kr.</u>	2.000 kr.
<u>Lb.nr. 7.</u>	Herman S. Kristensen, 4 <u>c</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 600 kr.	
		<u>c. 720 kr.</u>	1.400 kr.
<u>Lb.nr. 8.</u>	Manfred P. Bach Mortensen, 3 <u>f</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 800 kr.	
		<u>c. 960 kr.</u>	1.800 kr.
<u>Lb.nr. 9.</u>	Se nr. 10.		
<u>Lb.nr. 10.</u>	Jens P. Bach Mortensen, 2 <u>m</u> , Ll. Tårupgård, Nr. Borris, og 3 <u>a</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 7.200 kr.	
		<u>c. 8.640 kr.</u>	15.900 kr.
<u>Lb.nr. 11.</u>	Niels Chr. J. Leth, 2 <u>b</u> , Bredsgårde, Ravnstrup	a. 2.700 kr.	
		b. 120 kr.	
		<u>c. 2.400 kr.</u>	5.300 kr.
<u>Lb.nr. 12.</u>	Niels Chr. Riis, 1 <u>c</u> , 2 <u>b</u> og 2 <u>h</u> , Ll. Tårupgård, Nr. Borris, og 3 <u>b</u> og 3 <u>g</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 17.200 kr.	
		b. 4.140 kr.	
		<u>c. 8.412 kr.</u>	29.800 kr.

<u>Lb.nr. 13.</u>	Johs. Jensen, 3 <u>a</u> , Bredsgård, Ravnstrup	a. 11.800 kr. b. 1.250 kr. <u>c. 9.600 kr.</u>	22.700 kr.
<u>Lb.nr. 14.</u>	Christen Agner Vester- gård, 2 <u>a</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 6.400 kr. <u>c. 7.800 kr.</u>	14.200 kr.
<u>Lb.nr. 15.</u>	Johs. Pedersen, 3 <u>b</u> og 7, Bredsgårde, Ravn- strup, og 1 <u>h</u> , 14 <u>e</u> , 15 <u>e</u> , 16 <u>d</u> og 18 <u>a</u> , Ravnstrup By, Ravnstrup	a. 5.100 kr. <u>c. 7.800 kr.</u>	12.900 kr.
<u>Lb.nr. 16.</u>	Ole Mackenhauer, 2 <u>p</u> og 2 <u>c</u> , Ll. Tårupgård, Nr. Borris, og 5 <u>e</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 250 kr. b. 160 kr. <u>c. 360 kr.</u>	800 kr.
<u>Lb.nr. 17.</u>	Luisse Kristine Larsen, 2 <u>g</u> , Fusager By, Nr. Bor- ris	a. 800 kr. <u>b. 1.560 kr.</u>	2.400 kr.
<u>Lb.nr. 18.</u>	Aksel K. Bække Olesen, 2 <u>i</u> , Fusager By, Nr. Bor- ris	a. 400 kr. <u>c. 1.440 kr.</u>	1.900 kr.
<u>Lb.nr. 19.</u>	Viggo Karl Kristensen, 5 <u>g</u> , Fusager By, Nr. Bor- ris	a. 400 kr. <u>c. 3.360 kr.</u>	3.800 kr.

<u>Lb.nr. 20.</u>	Se under 23.		
<u>Lb.nr. 21.</u>	Signe Nielsen, 22 <u>b</u> , 20 og 21, Ravnstrup By, Ravnstrup		500 kr.
<u>Lb.nr. 22.</u>	Menighedsrådet for Dollerup- Finderup-Ravnstrup menighe- der v/S. Nielsen, matr.nr. 22 <u>a</u> , Ravnstrup By, Ravnstrup		500 kr.
<u>Lb.nr. 23.</u>	Erling Jørgensen, 19 <u>a</u> og 19 <u>b</u> , Ravnstrup By, Ravnstrup		500 kr.
<u>Lb.nr. 24.</u>	Egon Hylleberg Jørgensen, 18 <u>b</u> , Ravnstrup By, Ravnstrup		500 kr.
<u>Lb.nr. 25.</u>	Ravnstrup Savmølle A/S v/direktør Ejnar Sørensen, 17, Ravnstrup By, Ravnstrup	a. 1.000 kr. b. <u>120 kr.</u>	1.200 kr.
<u>Lb.nr. 26.</u>	Sigvald F. Frederiksen, 2 <u>a</u> og 2 <u>g</u> , Ll.Tårupgård, Nr. Borris	a. 11.100 kr. b. 3.230 kr. c. <u>1.200 kr.</u>	15.600 kr.
<u>Lb.nr. 27.</u>	Henny Brøndum Madsen, 5 <u>a</u> , Fusager By, Nr. Borris	a.	500 kr.
<u>Lb.nr. 28.</u>	Henny Tinghøj, 5 <u>p</u> , Fusager By, Nr. Borris		500 kr.
<u>Lb.nr. 29.</u>	Jens Jensen, 5 <u>m</u> , Fusager By, Nr. Borris		500 kr.
<u>Lb.nr. 30.</u>	Jørgen Nielsen, 5 <u>n</u> og 5 <u>i</u> , Fusager By, Nr. Borris		500 kr.

- Lb.nr. 31. Albert Urth Andersen,
Jens Chr.Buhl Christensen,
2 k og 2 e, Ll. Tårupgård,
Nr. Borris 500 kr.
- Lb.nr. 32. Hauge Bach Nielsen, 6 a, Ravn-
strup By, Ravnstrup 500 kr.
- Lb.nr. 33. Niels Andersen, 1 g og 7 a,
Ravnstrup By, Ravnstrup a. 700 kr.
- Lb.nr. 34. Christian Jensen, 2 l, Ll. Tårup-
gård, Nr. Borris, 4 f, Fusager
Nr. Borris, og 3 g, Ravnstrup
By, Ravnstrup a. 800 kr.
- Lb.nr. 35. Villum Hansen, 4 a og 4 g,
Fusager By, Nr. Borris a. 1.000 kr.
- Lb.nr. 36. Jørgen Ø. Pedersen, 3 a,
Ravnstrup By, Ravnstrup 500 kr.
- Lb.nr. 37. Sigfred Nørremark, 3 i,
Ravnstrup By, Ravnstrup 500 kr.
- Lb.nr. 38. Hans Siggård, 4 k, Fus-
ager By, Nr. Borris a. 1.400 kr.
- Lb.nr. 39. Hans Jørgen Haunsvig, 2 d,
1 e, 1 f, 1 g og 1 r, Ll. Tårup-
gård, Nr. Borris
a. 4.700 kr.
b. 2.240 kr. 7.000 kr.
- Lb.nr. 40. Knud Holmegård Mortensen,
1 a og 1 g, Ll. Tårupgård,
Nr. Borris
a. 5.300 kr.
b. 3.510 kr. 8.900 kr.
- Lb.nr. 41. Karl E. Pedersen, 4 c,
Ravnstrup By, Ravnstrup 500 kr.

<u>Lb.nr. 42.</u>	Søren Th. Meldgård, 12 <u>a</u> , Ravnstrup By, Ravnstrup		500 kr.
<u>Lb.nr. 43.</u>	Niels Hansen, 1 <u>a</u> , Fus- ager By, Nr. Borris		500 kr.
<u>Lb.nr. 44.</u>	Karlo Johannes Andersen, 11 <u>e</u> , Ravnstrup By, Ravnstrup		500 kr.
<u>Lb.nr. 45.</u>	Martin Hansen, 13 <u>a</u> og 13 <u>b</u> , Ravnstrup By, Ravnstrup		500 kr.
<u>Lb.nr. 46.</u>	Knud Olesen, 1 <u>n</u> , Ll. Tårup- gård, Nr. Borris, og 5 <u>r</u> , Fus- ager By, Nr. Borris	a. 400 kr. b. <u>200 kr.</u>	600 kr.
<u>Lb.nr. 47.</u>	Egon Nielsen, 1 <u>l</u> , Ll. Tå- rupgård, Nr. Borris		500 kr.
<u>Lb.nr. 48.</u>	Ejner Jepsen, 5 <u>l</u> , Fus- ager By, Nr. Borris	a.	500 kr.
<u>Lb.nr. 49.</u>	Se nr. 46.		
<u>Lb.nr. 50.</u>	Leif Nielsen, 6 <u>k</u> , Fusager By, Nr. Borris	a. 700 kr. b. <u>700 kr.</u>	1.400 kr.
<u>Lb.nr. 51.</u>	Petra Larsen, 6 <u>a</u> , Fusager By, Nr. Borris		500 kr.
<u>Lb.nr. 52.</u>	Det danske Hedeselskab, 3. plantagedistrikt, 6 <u>f</u> , Fusager By, Nr. Borris		<u>500 kr.</u>
	Ialt		194.700 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes fra 15. april 1981 (datoen for fredningsnævnets afvisning af frednings sagen) med en årlig rente, der er 1 % højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto.

Fredningen findes ikke at medføre forringelse af pantessikkerheden, og de anførte erstatningsbeløb kan derfor udbetales til ejerne.

I godtgørelse for omkostninger ved sagens behandling tillægges der følgende beløb:

1) Til de af lodsejerudvalget repræsenterede ejere 14.000 kr., der indbefatter dækning af udgifter til sagkyndig bistand. Beløbet udbetales direkte til Tage Larsen.

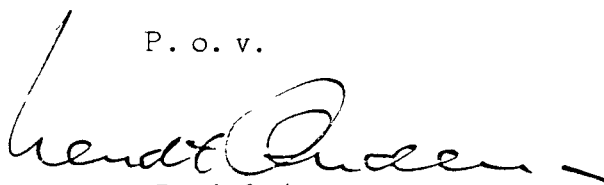
2) Til gårdejer Riis 5.000 kr., idet beløbet udbetales direkte til Landskontoret for Landboret.

3) Til Ravnstrup Savmølle A/S 3.500 kr.

Den samlede fredningserstatning på 194.700 kr. med renter og det samlede omkostningsbeløb på 24.500 kr. udredes med 75 % af staten og 25 % af Viborg amtsråd.

Overfredningsnævnets ovenstående afgørelse af erstatningsspørgsmålet kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning, Amaliegade 13, 1256 København K., af enhver ejer under fredningen, af miljøministeren og af Viborg amtsråd. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Størrelsen af de tillagte omkostningsbeløb kan dog ikke påklages til taksationskommissionen.

P. o. v.

Bøndt Andersen
overfredningsnævnets formand

OVERFREDNINGSNÆVNET >

OVERFREDNINGSNÆVNET

Amallegade 7 1m/kh
1256 København K
Telefon [REDACTED]
01-13 36 38

Dato: 28. april 1983

J. nr.: 2477/81

H. Smitt
Rosenkrantzvej 13
8543 Hornslet

REG. NR. 7302.

I brev af 29. januar 1983 har De bedt overfredningsnævnet påny at vurdere visse spørgsmål i sagen om fredning af den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner, Overfredningsnævnets afgørelse af 30. december 1982.

De har for det første gjort opmærksom på en sammentællingsfejl i de tilkendte erstatningsbeløb. Fejlen er imidlertid nu rettet i forbindelse med udbetalingen af erstatningen.

De har endvidere anført, at de arealer af matr.nr. 4 e, Fusager By, Nr. Borris, og 2 aa, Bredsgårde, Ravnstrup, der er omfattet af fredningen, udgør ca. 17 ha, men at der kun er tilkendt arealerstatning med 1.000 kr. pr. ha for 12,7 ha. Hvis dette skyldes, at overfredningsnævnet har lagt til grund, at der ikke ydes erstatning for et af naturfredningslovens § 53 omfattet areal på ca. 3 ha på matr.nr. 2 aa, har De gjort opmærksom på, at dette areal i 1962 af fredningsnævnet blev tilladt tilplantet. Der bør derfor også tilkendes erstatning for dette areal.

Man skal hertil bemærke, at erstatningen er beregnet for et areal på 16,3 ha af matr.nr. 2 aa og 0,3 ha for matr.nr. 4 e, ialt 16,6 ha. For matr.nr. 2 aa er for 12,4 ha tilkendt erstatning med 1.000 kr. pr. ha, mens der for de 3,9 ha på samme ejendom, der er omfattet af naturfredningslovens § 53 (højzone udmålt med 100 m fra højens fod), ikke er tilkendt erstatning. Højzonearealet på matr.nr. 2 aa er ifølge fredningskortet tilplantet, og den nævnte tilladelse fra 1962 antages således at være udnyttet. Selv om der er meddelt tilladelse til, at der tilplantes inden for højzonen, er naturfredningslovens § 53 fortsat gældende på arealet, så-

ledes at byggeri, terrændringer m.v. ikke er tilladt. Da fredningen derfor for dette areal ikke indeholder bestemmelser, der rækker ud over lovens almindelige regel og endvidere ikke hindrer en fortsat udnyttelse af 1962-tilladelsen, er der ikke grundlag for at tilkende erstatning for fredningen af dette areal.

De har endelig anført, at matr.nr. 4 e i 1965 blev tilplantet fuldt ud, hvorfor det må bero på en fejl, at dette ikke er markeret på fredningskortet.

Overfredningsnævnet har bedt Viborg amtskommune om påny at gennemgå arealet. Amtskommunen har efter besigtigelse oplyst, at arealet er tilplantet.

For matr.nr. 4 e gælder herefter, at det skal henregnes som areal med tilplantningssignatur, hvilket man har meddelt bl.a. Viborg amtskommune og fredningsnævnet. For arealet gælder således ifølge overfredningsnævnets afgørelse af 30. december 1982 de almindelige fredningsbestemmelser, herunder § 4 om tilplantning samt særbestemmelsen i § 5, idet arealet er beliggende i delområde 1.

Overfredningsnævnet har imidlertid fundet det rigtigst at betragte Deres henvendelse som en klage over erstatningsfastsættelsen. Man har derfor dags dato videresendt Deres brev til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning.

Med venlig hilsen

Lissi Mørch
fuldm.

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K

TLF. 01-11 95 65

Sag nr. 188. Fredning af Bredsgård sø.

Kendelse I:

(Meddelt den 5. september 1983)

Overfredningsnævnets afgørelse af 30. december 1982 om erstatning i anledning af fredningen af den tidligere Bredsgård sø med omliggende arealer i Viborg og Fjends kommuner er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af sagens lb.nr. 10 gårdejer Jens P. Bach Mortensen, lb.nr. 19 gårdejer Viggo Karl Kristensen, lb.nr. 50 Leif Nielsen og lb.nr. 51 Petra A. Larsen.

Taksationskommissionen har den 10. august 1983 besigtiget de fredede arealer.

Under taksationen har Jens P. Bach Mortensen og Petra A. Larsen som begrundelse for påstanden om forhøjelse af erstatningerne bl.a. henvist til, at deres fredede arealer, på hvilke der tidligere har været gravet tørv, indeholder betydelige tørvemængder, som med fordel ville kunne være anvendt til privat brug under de nuværende høje brændselspriser eller under en fremtidig vanskelig forsyningssituation, hvis ikke fredningen havde været til hinder herfor. Taksationskommissionen har i den anledning besluttet at ud-

sætte afgørelsen for disse lodsejeres vedkommende, idet det forinden bør fastslås, om de pågældende arealer er omfattet af bestemmelsen i naturfredningslovens § 43, stk. 2, om ændring af tilstanden i moser. Ved nærværende kendelse tages der derfor kun stilling til Viggo Karl Kristensens og Leif Nielsens erstatningspåstande.

Viggo Karl Kristensen har krævet erstatningen forhøjet til 40.000 kr. Han har henvist til, at forbudet mod dræning gør arealet uanvendeligt til kreaturgræsning og dermed værdiløst. Han har oplyst, at han allerede flere år før fredningssagens rejsning havde planer om at iværksætte dræning, men ville vente, til det i praksis blev muligt at benytte PVC-drænrør, som er både teknisk mere fordelagtige og billigere. Han har under besigtigelsen henvist til, at der ved dræning af naboarealet mod nord, matr.nr. 5 a Fusager, er fremkommet et engareal, som er særdeles velegnet til græsning for kreaturer.

Taksationskommissionen skal i den anledning bemærke:

Ejeren havde efter sin egen oplysning igennem flere år haft planer om at iværksætte dræning, men ved fredningssagens rejsning var arbejdet hermed ikke påbegyndt og konkrete planer forelå ikke. Arealet ligger - som det blev konstateret under besigtigelsen - noget lavere end matr.nr. 5 a Fusager, der iøvrigt, selv om dræning er gennemført, kun for en dels vedkommende fremtrådte som egnet til græsningsareal. Vandstanden i Fiskbæk å, som efter hvad der blev oplyst for kommissionen under besigtigelsen var normal for årstiden, er så høj, at det efter kommissionens skøn er tvivlsomt, om der ved en dræning, selv ved anvendelse af PVC-rør, vil kunne opnås væsentlige resultater. Når endelig henses til, at der er tale om et areal af begrænset størrelse, og at den nødvendige investering derfor ville være forholdsvis stor i for-

hold til det forventede udbytte, finder taksationskommissionen det ikke antageligt, at tabet ved fredningen overstiger, hvad der må anses for dækket ved en almindelig arealerstatning som nedenfor nærmere anført med det ved overfredningsnævnets afgørelse fastsatte særlige tillæg. Der er derfor ikke grundlag for at imødekomme det af Viggo Karl Kristensen rejste erstatningskrav.

Leif Nielsen har krævet erstatningen forhøjet til 10.000 kr., såfremt fredningsafgørelsen er til hinder for, at der foretages tilplantning af den del af arealet, der idag fremtræder som ikke tilplantet (det vil sige hele det fredede areal bortset fra ca. 0,05 ha). Leif Nielsen har oplyst, at hele arealet var tilplantet med nåletræer, der imidlertid gik til grunde ved en brand i 1974. Arealet er ikke fredskovspligtigt. Hvis genplantning ikke må foretages, må arealet betragtes som værdiløst. Det krævede erstatningsbeløb er den handelsværdi, arealet ville have, hvis det kan udnyttes til plantagedrift.

Taksationskommissionen må lægge til grund, at de fredningsbestemmelser, overfredningsnævnet har fastsat, udelukker, at arealet kan tilplantes som ønsket af ejeren. Efter besigtigelsen finder kommissionen imidlertid ikke, at arealet af den grund er uden handelsværdi. Arealet ligger i delområde 2 og vil kunne udnyttes rentabelt ved almindelig landbrugsmæssig anvendelse. Efter kommissionens skøn overstiger nedgangen i handelsværdien som følge af fredningen ikke, hvad der må anses for fuldstændigt dækket ved den af overfredningsnævnet fastsatte almindelige arealerstatning med særligt tillæg, og der er ikke grundlag for at imødekomme det af Leif Nielsen rejste erstatningskrav.

Med hensyn til de takster, hvorefter erstatningerne er udmålt ved overfredningsnævnets erstatningsafgørelse, bemærkes,

at taksationskommissionen, således som sagen foreligger for kommissionen, ikke har anledning til at tage stilling til størrelsen af den almindelige arealerstatning på 1.000 kr. pr. ha (sats a), der er anvendt for arealer, som ikke er omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i naturfredningslovens § 47 a (om åbeskyttelseslinjen) og § 53 (om beskyttelseslinjen ved jordfaste fortidsminder). Derimod finder kommissionen, at der i overensstemmelse med den afgørelse, der er truffet ved kommissionens kendelse af 15. december 1982 vedrørende fredningen af arealer ved Isgård i Århus amt, bør fastsættes en erstatning på 400 kr. pr. ha for arealer, hvis anvendelsesmuligheder i forvejen var begrænset ved de nævnte lovbestemmelser. Der er efter kommissionens skøn ikke grundlag for at forhøje de takster, hvorefter der er givet tillæg til den almindelige arealerstatning i anledning af tilplantningsforbudet i delområde 2 (takst b: 1.000 kr. pr. ha) og i anledning af tilplantningsforbudet og øvrige særbestemmelser i delområde 1 (takst c: 1.200 kr. pr. ha).

Herefter bestemmes:

Til nedennævnte ejere fastsættes erstatningerne for den i denne sag omhandlede fredning således:

Lb.nr. 19, Viggo Karl Kristensen:

a) 0,4 ha a 1.000 kr.	400 kr.
2,4 ha (indenfor beskyttelseslinjer) a 400 kr.	960 kr.
c) 2,8 ha a 1.200 kr.	3.360 kr.

ialt, afrundet 4.800 kr.

Lb.nr. 50, Leif Nielsen:

a) 0,7 ha a 1.000 kr.	700 kr.
b) 0,7 ha a 1.000 kr.	<u>700 kr.</u>
ialt	1.400 kr.

Beløbene forrentes som bestemt ved overfredningsnævnets afgørelse af 30. december 1982.

J. Lunøe

Karl Nielsen

Ingemann Wittrup

OVERFREDNINGSNÆVNET >

15/4-1981

Overfredningsnævnets delafgørelse

af 15. april 1981

i sagen om fredning af Bredsgård sø med omliggende arealer
i Viborg amt (j.nr. 2477/81).

Fredningsnævnet for Viborg amts sydlige fredningskreds har den 8. januar 1981 truffet beslutning om, at den af Danmarks Naturfredningsforening begærede fredning af Bredsgård sø med omliggende arealer i princippet bør gennemføres, og at der senere tages stilling til fredningens omfang og indhold. Området, som er beliggende i Fjends og Viborg kommuner, omfatter ca. 340 ha og berører 52 ejendomme.

Denne beslutning har størstedelen af lodsejerne indbragt for overfredningsnævnet.

Ved fredningsnævnets afgørelse stemte nævnets formand samt det af Fjends kommunalbestyrelse valgte nævnsmedlem for at gennemføre fredningen, medens de af Viborg amtsråd og Viborg byråd valgte nævnsmedlemmer stemte imod.

Forretningsordenen for fredningsnævn indeholder i § 4 den bestemmelse, at hvor en fredningssag omfatter flere kommuner, deltager det kommunalvalgte medlem kun i beslutninger vedrørende områder inden for vedkommende kommunes grænser. Fredningsnævnets beslutning om, at fredningen i princippet bør gennemføres, hviler på den forståelse af § 4, at bestemmelsen kun angår detailspørgsmål vedrørende de enkelte ejendomme under sagen, medens mere generelle og principielle spørgsmål - herunder om fredningen overhovedet bør gennemføres - afgøres af det samlede nævn, der i dette tilfælde består af 4 medlemmer. Da der med den anlagte forståelse af § 4 er opstået stemmelighed, må formandens stemme

anses for afgørende.

Det fremgår af protokoludskriften, at i hvert fald nævnsformanden har den opfattelse, at det ikke har nogen mening at gennemføre fredningen alene for arealerne i Fjends kommune.

De ankende lodsejere har gjort gældende, at fredningsnævnets beslutning om, at fredningen i princippet bør gennemføres, beror på en urigtig forståelse af afstemningsreglerne i forretningsordenen for fredningsnævn, og at en korrekt forståelse af disse regler fører til, at fredningsnævnet tværtimod har truffet beslutning om fredningssagens afvisning.

Miljøministeriet, fredningsstyrelsen, har udtalt sig til støtte for lodsejernes synspunkt.

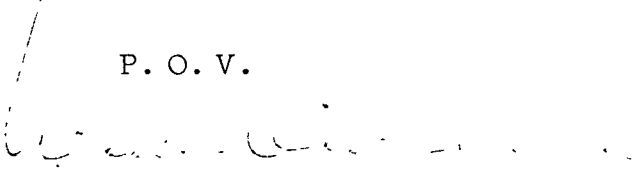
I sagens behandling har deltaget samtlige 11 medlemmer af overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Der findes ikke fornødent grundlag for at antage, at bestemmelsen i § 4 i forretningsordenen for fredningsnævn kun har hensyn til detailspørgsmål vedrørende de enkelte ejendomme under en fredningssag, som omfatter arealer i flere kommuner. Med den stemmeafgivning, der har fundet sted i den foreliggende sag, er der således af fredningsnævnet truffet beslutning om, at fredningen ikke bør gennemføres.

Denne beslutning om afvisning af fredningssagen kan påklages til overfredningsnævnet af bl.a. lodsejere under sagen, Danmarks Naturfredningsforening, miljøministeriet, Viborg amtsråd og de to kommunalbestyrelser. Klagefristen er 4 uger fra den dag, overfredningsnævnets delafgørelse er meddelt den pågældende. Indtil klagefristen er udløbet, må der ikke foretages noget, som strider mod de foreslåede fredningsbestemmelser. Hvis beslutningen om at afvise fredningssagen påklages rettidigt, opretholdes denne retsvirkning, indtil overfredningsnævnets afgørelse foreligger.

P. O. V.

Bødt Andersen
overfredningsnævnets formand

OVERFREDNINGSNÆVNET>

Den 8. januar 1981 klokken 9.30 afholdt fredningsnævnet møde på Mønsted
 kro i sag J - 23/1974: fredning af Bredsgård sz. - VIBORG AMT.

Der fremlagdes:

- 20) Udskrift af fredningsnævnets protokol for den 22. september 1980.
- 21) Skrivelse af 5. juni 1980 fra Viborg amtskommunes fredningskontor med påtegninger.
- 22) Skrivelse af 11. juni 1980 fra Danmarks Naturfredningsforening.
- 23) - - 3. november 1980 - - -
- 24) Fredningspåstand udfærdiget af - -
- 25) Skrivelse af 16. november 1979 fra - - til lodsejerudvalget
- 26) Kortbilag
- 27) Skrivelse af 10. april 1980 fra Tage Larsen til - -
- 28) - - 27. maj 1980 fra Danmarks Naturfredningsf. til Tage Larsen
- 29) - - 23. september 1980 fra adv. Skovbo til Danmarks Naturfredningsforening.
- 30) - - 21. oktober 1980 fra Tage Larsen til - -
- 31) - - 11. december 1980 fra Jens Buhl Christensen til fredningsnævnet.
- 32) - - 17. december 1980 fra Viborg amtskommune til - -
- 33) - - 23. december 1980 - - - - -
- 34) - - 7. januar 1981 fra fortidsmindeforvaltningen til - -
- 35) Notat af 28. august 1978 fra - -
- 36) Mødeindkaldelse af 13. november 1980.
- 37) Bekendtgørelse i Fjends Herreds Folkeblad.
- 38) - - - Viborg Stifts Folkeblad.

For fredningsnævnet mødte Rørdam, O.Th.Nielsen og Ole Bojsen samt Jens Kr. Ludvigsen. Sidstnævnte mødte som suppleant for Alfred Kristiansen, som i går meldte afbud til mødet på grund af sygdom.

For Viborg amtskommune mødte Ingemann Jensen, Elberling, Jess Schmidt og Knud Olav Hansen og senere Thiesen.

For Viborg kommune mødte Pietraszek, Langvad og Haugaard.

For Fjends kommune mødte Drengsgaard, Carlo Hansen og Tom Laursen.

For Naturfredningsrådet mødte Gunnar Larsen og Simon Løgaard.

For Viborg skovdistrikt mødte Gravsholt.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Hanne Signe Olsen.

For Hedeselskabet mødte Claudi Westh.

Følgende lodsejere var mødt: nr. 1, 3 (såvel Georg Christensen som Harald Smidt), 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13 (såvel Johs. som Kr. Jensen), 14, 16, 18,

20, 23, 24, 26, 27, 33, 35, 37, 40, 41, 42, 43, 46 og 48. For lodsejer nr. 15 mødte Anna Pedersen. Endvidere mødte Viggo Karl Christensen, der oplyst at han nu er ejer af den under nr. 19 nævnte ejendom. For lodsejer nr. 22 mødte Ejvind Pedersen. For lodsejer nr. 25 mødte Ejnar Sørensen og advokat Skovbo, Viborg. For lodsejer nr. 31 mødte Albert Andersen.

Endvidere mødte for Husmandsforeningen Jens Dollerup, for landboforeningerne Anders Aage Laier og for landskontoret for landboret Sten W. Laursen, der tillige giver møde for lodsejer nr. 12.

Hanne Signe Olsen redegjorde for sagen og gennemgik fredningspåstanden, som den nu foreligger (bilag 84). I punkt 2 udgår bestemmelsen om om- og tilbygninger. I punkt 11 rettes "insecticider og herbicider" til giftstoffer (pesticider). Punkt 12, 2. afsnit skal forstås således, at kravet om løvtræsplantninger kun skal gælde, hvis ejeren i det hele ønsker at foretage genplantning. Parkeringspladsen påtænkes etableret til 5-7 biler.

Gunnar Larsen redegjorde for de geologiske interesser i området, som er blevet væsentligt forstærket af de forskningsmæssige interesser, som særlig de sidste års undersøgelser har gjort aktuelle. Hensynet hertil til- siger, at dalsiderne medtages under fredningen, og fra et geologisk synspunkt er fredningsgrænsen trukket så snævert som muligt.

Simon Lægaard redegjorde for de botaniske interesser, der navnlig knytter sig til dalbunden og til de tilstødende skrænter. Det grønne område, der er vist på kortbilaget bilag 86, er fastlagt i samarbejde mellem ham og naturfredningsforeningen. I princippet ligger grænserne for dette område fast, men der kan eventuelt ske detailreguleringer.

Tage Larsen, der tilkendegav, at han udtaler sig på lodsejernes vegne, fremlagde bilag 99) lodsejernes påstand overfor fredningen

- 100 - 108) underbilag til bilag 99 (mærket a-i) og uddybede

nærmere de i bilagene indeholdte synspunkter. Tage Larsen fremhævede herunder bl.a.,

at markvejen ikke kan holde til den påtænkte kørsel til parkeringspladsen, og at tilkørselsvejen bør flyttes, hvis der overhovedet skal ske fredning med offentlig adgang,

at en eventuel parkeringsplads bør anlægges udenfor den eksisterende trægruppe, og

at fredningsgrænsen bør trækkes i større afstand fra de eksisterende landbrugsbygninger, således at der bliver bedre plads til eventuelle udvidelser.

Aage Laier protesterede mod fredningen, der efter hans opfattelse vil kunne bevirke, at området, der idag er i naturlig balance, ødelægges. Læplantninger vil være nødvendige, og en vis brug af kemikalier bør tilstedes, ligesom der bør kunne ske dræning i et vist omfang.

Anna Pedersen gav udtryk for frygt for, at arealerne vil kunne blive ska-

det, hvis der åbnes for offentlig adgang. Der bør være adgang til tilplantning af skrænterne, der ikke kan bruges til andet. I dalbunden kan pleje ikke ske ved græsning, da dyrene ikke kan gå på den bløde bund.

Sten Laursen protesterede på lodsejernes vegne mod fredningen og støttede i det hele Tage Larsens synspunkter. I hvert fald bør alle egentlige landbrugsarealer udgå, og ligeledes bør den sydlige del af det grønne område udgå. Her bør der i hvert fald fortsat kunne drænes. Specielt om de enkelte led i fredningspåstanden bilag 84 fremhævede Sten Laursen:

ad 4: Master til lokal el-forsyning bør være tilladt.

ad 5: Forbudet bør kun gælde erhvervsmæssig camping og teltning, således at der bliver adgang for ejerne og deres pårørende til at opstille campingvogne og telte.

ad 8: De arealer, der idag er opdyrket, bør fortsat kunne dyrkes. Dette gælder først og fremmest den før nævnte sydlige del af området.

ad 9: Bestemmelsens 2.pkt. er for vidtgående og upræcis.

ad 10: Der bør i hvert fald være adgang til dræning i den sydlige del af området.

ad 11: Der protesteres mod disse bestemmelser. Der bør være fri adgang til gødskning, og der bør i hvert fald være mulighed for, at fredningsnavnet kan tillade anvendelse af pesticider.

ad 12: Der protesteres mod kravet om fjernelse af bevoksningen på matr. nr. 2 k. Arealet kan økonomisk ikke udnyttes på anden måde.

ad 13: Der bør være adgang til opsætning af læhegn.

ad 15: Vejadgangen og spørgsmålet om betalingen for vejens vedligeholdelse må klarlægges, ligesom stiens nærmere udformning må præciseres. Stien bør iøvrigt følge vejen inde i beplantningen. Der bør i hvert fald etableres kreaturpassage.

ad 16: Lodsejerne bør tages med på råd med hensyn til plejeforanstaltninger, og det bør nærmere præciseres, hvad plejen skal gå ud på.

Laursen rejste endelig spørgsmål om, hvorvidt et vandværk på Riis' ejendom kan bibeholdes.

Skovbo fremlagde

109) påstand for lodsejer nr. 25 og uddybede nærmere de i bilaget indeholdte synspunkter. Han efterlyste en nærmere redegørelse for grundlaget for fredningspåstanden.

Niels Chr. Leth, Ole Mackenhauer, Niels Chr. Riis og Jens Bredsgaard uddybede nogle af de allerede fremsatte indsigelser.

Elberling redegjorde for de hidtil foreliggende udtalelser fra Viborg amtskommune. Adgangsvejen til en eventuel parkeringsplads bør nok med under fredningen. Der er forskellige måder at løse de økonomiske problemer ved vejens vedligeholdelse på. Landskabsanalyser fra 1974 har peget på området som et kerneområde i botanisk henseende, og det er henført under zone I. Elberling kommenterede iøvrigt flere af de afgivne indlæg.

Jens Kr. Ludvigsen og O.Th.Nielsen forlod mødet ca. kl. 12¹⁵.

Pietraszek og Tom Laursen forbeholdt sig muligheden af at regulere vejen i den nordlige del af arealet.

Hanne Signe Olsen oplyste, at foreningen vil præcisere kravene med hensyn til læplantningen. Hun havde ingen indvendinger mod master til lokal elforsyning. Hun anmodede endvidere om oplysning om, hvilke arealer indenfor det grønne område der har været omlagt. Gødskningstilladelse vil sikkert kunne gives for et åremål ad gangen, således at der ikke skal søges tilladelse i det enkelte tilfælde. Bestemmelsen om forbud mod sprøjtning med pesticider vil eventuelt kunne udformes således, at sprøjtning i særlige tilfælde skal kunne ske med fredningsnævnets tilladelse. Stien er foreslået anlagt som sket efter et samlet skøn over de hensyn, der skal tages. Vandværket på Riis' ejendom kan bibeholdes.

Gunnar Larsen oplyste overfor det af Tage Larsen anførte, at de forskningsmæssige fremskridt har medført, at de geologiske interesser i områder er øget betydeligt siden 1974, og området må i dag betegnes som et geologisk kerneområde, medens det tidligere navnlig havde undervisningsmæssig interesse. De geologiske interesser tilsiger et så åbent landskab som muligt.

Simon Lægaard oplyste, at stien efter forslaget er anbragt således, at der ikke af naturvidenskabelige grunde er anledning til at fraråde, at der skabes mulighed for offentlig adgang. Pleje af arealerne bør nok først og fremmest ske ved græsning. Græsningen er aftaget i forhold til tidligere, og man kan allerede nu spore virkningen heraf i form af tilgroning. De sjældne planter vil gå til, hvis arealet ikke plejes. Plejebestemmelserne bør iøvrigt udformes således, at der kun skal være adgang for myndighederne til at iværksætte plejeforanstaltninger, hvis lodsejerne ikke selv ønsker at afgræsse arealerne.

Gravsholt anbefalede, at en eventuel parkeringsplads anlægges udenfor den eksisterende beplantning, og at der etableres en afskærmende beplantning omkring pladsen. Etablering af læhegn i form af løvtræer bør formentlig kunne tillades.

Riis fremhævede, at adgangsvejen til en eventuel parkeringsplads ikke vil afholde folk, der kommer til arealet fra andre sider end fra Holstebrovej, fra at køre på de eksisterende markveje. Den allerede eksisterende sti vil overflødiggøre anlæg af en ny sti.

Sten Laursen ønskede at kunne deltage i drøftelserne om begrænsning af gødskning.

Skovbo fastholdt, at grundlaget for fredningspåstanden er mangelfuldt oplyst.

Gunnar Larsen og Simon Løgaard vil fremsende deres supplerende bemærkninger skriftligt til fredningsnævnet.

Rørdam tilkendegav herefter, at fredningsnævnet på det nu foreliggende grundlag vil tage principiell stilling til, om fredningen bør fremmes, og i bekræftende fald om fredningen bør omfatte andet og mere end det grønne område eller et på anden måde afgrænset kerneområde. Der vil derimod ikke på dette stadium af sagen blive taget stilling til den nøjagtige fastlæggelse af fredningsgrænserne eller til indholdet af en eventuel fredning, idet spørgsmålene herom må afvente dels en fornyet besigtigelse af arealerne, dels en forhandling med de enkelte lodsejere om en række detailspørgsmål.

Mødet hævet klokken 13¹⁵.

Klokken 16⁴⁵ blev forhandlingerne genoptaget i amtskommunens lokaler mellem Rørdam, Jens Kr. Ludvigsen og O. Th. Nielsen. Rørdam oplyste, at Ole Bojsen har meddelt, at han finder ønsket om fredning velbegrunderet i de foreliggende oplysninger, og at han kan gå ind for, at der sker fredning både af et kerneområde og af et område herudover, således at dette områdes nærmere afgrænsning fastlægges på et senere tidspunkt.

Jens Kr. Ludvigsen og O.Th.Nielsen tilkendegav samstemmende, at de ikke finder fornødent grundlag for at frede nogen del af arealet, idet de herved navnlig henviser til, at der efter deres skøn ikke er fare for en forringelse af naturtilstanden ved en fortsættelse af den hidtidige benyttelse af arealerne, og at en prioritering af de økonomiske ressourcer, der er til rådighed, tilsiger, at der ikke sker fredning i dette tilfælde.

Rørdam tilkendegav, at han kan tilslutte sig Ole Bojsens vurdering. Navnlig de påberåbte videnskabelige hensyn, men i et vist omfang også landskabelige hensyn tilsiger, at et kerneområde og nogle omliggende arealer fredes, og de hidtidige erfaringer med hensyn til tilplantning og tilgroning viser klart behovet for sikring og pleje af arealerne.

Efter stemmeafgivningen er der således 2 af nævnsmedlemmerne, der stemmer for at fremme fredningssagen, medens 2 medlemmer stemmer for, at der ikke gennemføres nogen fredning. Om det resultat, som denne stemmeafgivning medfører, udtaler formanden:

Forretningsordenen for Fredningsnævn indeholder i § 7 bestemmelse om, at fredningsnævnets afgørelser træffes ved almindelig stemmeflerhed. I § 4 bestemmes det, at det kommunevalgte medlem af nævnet, hvor en fredningssag omfatter flere kommuner, kun deltager i beslutninger vedrørende områder indenfor vedkommende kommunes grænser. Denne bestemmelse kan forstås således, at den angår alle de spørgsmål, der skal tages stilling til i forbindelse med en fredningssag - også de mere generelle eller principielle spørgsmål, der vedrører alle de arealer, der ønskes fredet - men den kan også fortolkes mere snævert, således at den kun tager sigte

på de detailspørgsmål, der skal tages stilling til vedrørende de enkelte ejendomme. Hvis bestemmelsen fortolkes således, at den omfatter alle spørgsmål i forbindelse med en fredningssag, har de 2 kommunevalgte medlemmer kun kompetence til at tage stilling til, om fredningen skal gennemføres for de arealers vedkommende, som er beliggende i deres egen kommune. Der ville herefter være stemmeflerhed for at gennemføre fredningen for arealerne i Fjends kommune og for at nægte at tage fredningspåstanden til følge for så vidt angår arealerne i Viborg kommune. Da der er en sådan sammenhæng mellem arealerne i de 2 kommuner, at det ikke har nogen mening at gennemføre fredningen alene for Fjends kommunes vedkommende, vil denne fortolkning af reglerne imidlertid rent faktisk medføre, at fredningen i dens helhed ikke gennemføres.

Hvis man anlægger den snævre forståelse af bestemmelsen i forretningsordenens § 4, hvorefter den kun angår spørgsmål vedrørende de enkelte ejendomme, har de kommunevalgte medlemmer af fredningsnævnet kompetence til at deltage i alle mere generelle beslutninger med virkning for hele det område, der ønskes fredet - herunder naturligvis beslutningen om, hvorvidt fredningen overhovedet bør gennemføres - og med denne forståelse af bestemmelsen som udgangspunkt er der stemmelighed for beslutningen om, hvorvidt fredningen i dens helhed principielt bør gennemføres.

I hvert fald i det foreliggende tilfælde, hvor det drejer sig om et forholdsvis snævert afgrænset geografisk område, der landskabeligt udgør en enhed, og hvor der kun er 2 kommunevalgte medlemmer af fredningsnævnet, findes det bedst stemmende med de hensyn, der må antages at ligge bag den citerede bestemmelse, og med praktiske hensyn at forstå bestemmelsen således, at begge de kommunevalgte medlemmer har stemmeret med hensyn til den overordnede principielle stillingtagen til, om fredningen bør gennemføres ikke blot i deres egen kommune, men for området som helhed. Det bemærkes herved, at fredningsnævnet i Viborg under behandlingen i begyndelsen af 1970'erne af sagen om fredning af Lerkenfeld ådal, hvorunder der deltog 2 amtsrådsvalgte og 2 kommunevalgte medlemmer af nævnet, anlagde en tilsvarende forståelse af forretningsordenens § 4, således at alle 5 nævnsmedlemmer deltog i afgørelsen om alle sagens generelle spørgsmål med skiftende afstemningsresultater. Denne fremgangsmåde blev ikke kritiseret af overfredningsnævnet under dets behandling af sagen.

Der er herefter stemmelighed med hensyn til afgørelsen om, hvorvidt fredningen i sin helhed bør fremmes eller nægtes fremmet.

Som nævnt bestemmer § 7 i forretningsordenen for fredningsnævn, at nævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed, og den indeholder ingen bestemmelse om, hvilket resultat der skal gælde ved stemmelighed. I forretningsordenen for overfredningsnævn bestemmes det derimod i § 6, at i tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende. I mangel af bestemmelser om dette spørgsmål i fredningsnævnets forretningsorden findes reglen fra over-

7.
fredningsnævnets forretningsorden om, at formandens stemme er afgørende, at burde anvendes også på fredningsnævnets afstemninger, og resultatet bliver herefter, at fredningen i princippet bør gennemføres som foran angivet, således at der først på et senere tidspunkt tages stilling til fredningens omfang og indhold.

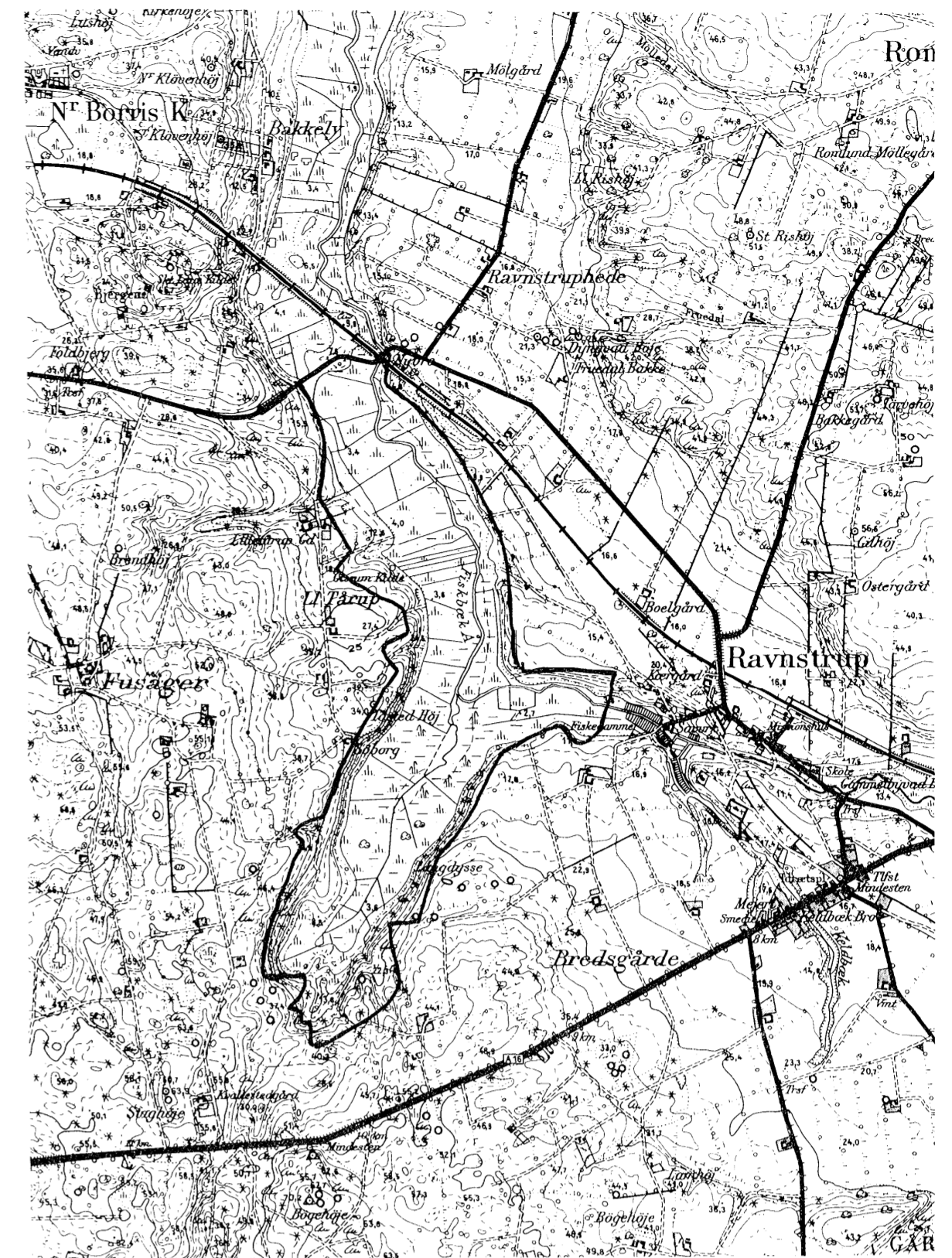
Fredningsnævnets afgørelse om de spørgsmål, der her er taget stilling til, kan indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K.. Fristen for indbringelse er 4 uger fra den dag, man har modtaget meddelelse om nævnets afgørelse.

Det bemærkes i forbindelse hermed, at nævnet af praktiske grunde har fundet det hensigtsmæssigt allerede på dette stadium af sagen at træffe afgørelse om de omhandlede spørgsmål, således at der gennem eventuel anke til overfredningsnævnet kan blive tilvejebragt klarhed over, om der er grundlag for at fortsætte det betydelige arbejde, der forestår med fredningssagens videre behandling. Nævnet stiller herefter denne behandling af sagen i bero indtil klagefristens udløb eller - såfremt klage er sket inden da - indtil overfredningsnævnets afgørelse foreligger.

Rørdam

KORT >

REG. NR. 7302

Udsnit af G.I. kort 1:25 000, 4 cm-kort, 1215 IV SØ

UDARBEJDET AF FREDNINGSTYRELSEN
TIL TJENSTLIG BRUG VED MILJØMINISTERIET
SERTRYK MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A.400/76)

REG. NR. 07302.000

BREDSGÅRD SØ

Arealer af
Bredsgårde og Ravnstrup By, Ravnstrup
Fusager By, og Ll. Tårup Gde, Nr. Borris
samt Krogsgård, Mønsted.

Viborg og Fjends kommuner,
Viborg amtskommune.

FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af december
1982 i sag nr. 2477/81

Matrikulært kort 1:10 000

Udarbejdet på grundlag af sammensatte
TA-kort, 1:4000, ajour pr. 22/6 1982.

På grund af sammensætningen er kortet
ikke målfast overalt.

Frednings- og delområdegrenser er
indlagt delvis på grundlag af markop-
måling foretaget i september 1982.

Udarbejdet af fredningstyrelsen i
december 1982.

SIGNATURER

- Fredningsgrænse
- Tilplantede arealer
- Grænse for delområder
- 1 Delområde 1, jfr. fredn.best. § 5
- 2 Delområde 2, jfr. fredn.best. § 6
- Åbeskyttelseslinie og beskyttelses-
linie om fortidsminder i hh. t.
naturfredningslovens § 47a og § 53.

REG. NR. 07302.000

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07302.00

Dispensationer i perioden: 11-06-1998 - 27-05-2002

17 JUNI 1998

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 11. juni 1998 holdt fredningsnævnet for Viborg amt møde på nedennævnte ejendom.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted, og medlemmerne, det amtsrådsvalgte medlem Harry Hjaltelin, Thisted, og det kommunalvalgte medlem Knud Jørgen Sørensen, Sparkær.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 12/98

Ansøgning om tilladelse til oprensning af sø indenfor det fredede område omkring Bredsgård sø. O.F.N.K. af 30. december 1982.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 20. marts 1998 fra Viborg amt, miljø og teknik, med bilag.
2. Skrivelse af 22. april 1998 fra Danmarks Naturfredningsforening.

For Viborg amt, miljø og teknik, mødte Frits Rost.

Lodsejeren, Lars Riis, var mødt.

Der foretoges besigtigelse.

Lodsejeren oplyste, at han havde tænkt sig, der skal ske en vis uddybning. Søen vil på sit dybeste sted være ca 2 m. Fra søkanten og 2-3 m ud skal dybden være 20-30 cm. Han har ikke udarbejdet et skitseprojekt.

Frits Rost oplyste, at han er noget skeptisk overfor etableringen af den ansøgte sø. Der er en rig mosevegetation, der er værd at bevare.

Lodsejeren udtalte, at arealet han ønsker at etablere søen på, er en lille del af et stort sammenhængende moseområde med samme fauna og flora.

Frits Rost kunne tilslutte sig ovenstående.

Sagen drøftedes.

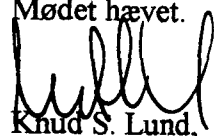
Fredningsnævnet foreslog, at lodsejeren i samråd med amtet udarbejder et skitseprojekt vedrørende søen. Skitseprojektet sendes via amtet til nævnet til stillingtagen.

adsW1996/13-0001

Lodsejeren var indforstået hermed.

Sagen udsat.

Mødet hævet.

Knud S. Lund,
formand.

Udskriften er i originalen bokerøftet.
Færdningsprotokollen for Viborg amt, den
10 JUNI 1998

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
27 MAJ 2002

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 27. maj 2002 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på dommerkontoret i Thisted.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 19/2002

Ansøgning om tilladelse til udlægning af gydegrus i Fiskbæk å inden for fredningen af den tidligere Bredsgård sø.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 3. april 2002 med bilag fra Viborg amt.

Efter en telefonisk drøftelse med det amtsrådsvalgte medlem Anton Kirk Toft, Redsted, og det kommunalvalgte medlem Jørn Kristensen, Viborg, meddelte fredningsnævnet tilladelse til udlægning af gydegrus i Fiskbæk å inden for fredningen af den tidligere Bredsgård sø. Tilladelsen gives på vilkår af, at der ikke må placeres eller efterlades grus eller andet materiale eller foretages terrænreguleringer uden for selve vandløbet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

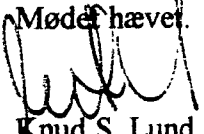
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

Knud S. Lund,

Indskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

27 MAJ 2002

 ads w 2001-1211/13-0001